

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ІСТОРІЇ ТА АРХЕОЛОГІЇ

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	Історія української культури <i>вибірковий</i>
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр/ Спеціальність – 014.03 Середня освіта (Історія0 Середня освіта. Історія
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2024-2025, непарний семестр, / 1 курс
Викладач	Шкода Н.А.
Профайл викладача	http://geo.mdpu.org.ua/prirodnicho-geografichnij-fakultet/kafedra-istoriyi/sklad-kafedri-istoriyi/zhiryakov-oleksandr-yurijovich/
Контактний тел.	0985049029
E-mail:	natalaskoda82@gmail.com
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=1480

Консультації	<p><i>Очні консультації:</i> щочетверга, згідно графіку роботи кафедри історії та археології.</p> <p><i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.</p>
---------------------	---

1. АНОТАЦІЯ

Освітній компонент «Історія української культури» є вибіркоким освітнім компонентом для здобувачів вищої освіти спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія). Освітній компонент «Історія української культури» дає уявлення про основні етапи розвитку української культури, забезпечує розуміння системного зв'язку всіх складових культури – мистецтва, етнографії, матеріальної і духовної культури; освітній компонент спрямований на збагачення і розширення гуманітарної підготовки здобувачів вищої освіти, формування творчої активності майбутніх фахівців, сприяє формуванню ціннісних орієнтацій та світогляду здобувачів освіти. Гостра необхідність вивчення історії культури українського народу зумовлена складними суспільно-політичними й етнокультурними процесами в сучасній Україні, що засвідчують глибокий смисл національної культури як граничної основи буття української спільноти, її ідентичності та єдності, а також самоствердження серед інших спільнот і культур світу. Розбудова національної культури є нині не менш актуальною, ніж проблеми демократизації українського суспільства, побудови правової держави, трансформації української економіки на засадах цивілізованих ринкових відносин.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою викладання освітнього компоненту «Історія української культури» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань про закономірності культурного процесу в Україні, культури як специфічного та унікального феномена людства, розгляд української культури в історичному розвитку, в єдності та суперечності різноманітних процесів і тенденцій; оволодіння основними термінами та поняттями культури на рівні відтворення тлумачення та використання як у повсякденному житті, так і у професійній діяльності; вміння застосовувати знання із історії української культури для визначення лінії особистої поведінки в умовах розмаїття культур та самоідентифікації як громадянина Української держави.

Завданнями даного освітнього компоненту є

- розкрити особливості історичного розвитку української культури;
- ознайомити із культурними епохами в Україні;
- представити основні здобутки духовної та матеріальної культури України;
- виявити зв'язок культури з соціальними, цивілізаційними, побутовими, мистецькими явищами і процесами;

- навчити здобувачів освіти визначати основні мистецькі стилі та світоглядні домінанти, вільно оперувати широким фактологічним матеріалом.
- усвідомлення сутності культурних та мистецьких явищ, їх розвитку в контексті цивілізаційних, політичних та суспільних процесів;
- розкриття специфіки феномена української культури як чинника формування культурної ідентичності особистості;

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь історії, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу на рівні базової середньої освіти

2. Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

3. Фахові компетентності

ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

4. Компетентності предметні (ПК):

ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.

ПК 4. Здатність інтегрувати набуті знання соціальних та гуманітарних наук в самостійну систему, виявляти цілісність знань та умінь.

ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.

ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

ПРН9. Застосовує сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. Демонструє володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

ПРН 1. Демонструє знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, пояснює і характеризує історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН 3. Орієнтується в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно оперує спеціальною термінологією.

ПРН 4. Демонструє інтегроване мислення, пояснює цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.

ПРН 5. Використовує краєзнавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; розуміє й популяризує історико-культурну спадщину України та світу.

ПРН 6. Працює з джерелами інформації, інтегрує їх у зміст навчання історії, представляє та обговорює відображені в них факти, явища, події, визначає власну позицію щодо суперечливих питань.

ПРН 9. Цінує різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, керується в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	30	14	76

6. ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання

➤ 7.1. СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
Блок 1.						
Організація навчального процесу. Методи навчання суспільних дисциплін						
7	Тема 1. Вступ до курсу «Історія	Лекція (2 години)	5,7,9,12,14,16,17,18	1.Предмет, завдання курсу	від 2 до 5 балів поточного	впродовж другого навчального

	української культури »	Самостійна робота (5 г)		2.Функції культури	контролю	семестру (перший періодичний контроль)
4	Тема 2. Культура стародавнього населення України в первісну добу	Лекція (2 години) Самостійна робота (2 г)	5,7,9,12,14,!6,17,18	1.Релігійні уявлення доби пізнього палеоліту 2.Керамічне виробництво трипільців	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
9	Тема 3. Культура кочових народів та населення античних держав Північного Причорномор'я	Лекція (2 години) Семінар (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,!6,17,18	1.Скіфське золотарство 2.Театральне мистецтво греків-колоністів	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
9	Тема 4. Культура Київської Русі	Лекція (2 години) Семінар (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,!6,17,18	1.Музичне мистецтво Київської Русі 2.Скульптура Київської Русі	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)

7	Тема 5. Культура Галицько-Волинського князівства	Лекція (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,!6,17,18	1.Іконопис . Галицько-Волинського князівства 2.Культурна архітектура Галицько-Волинського князівства	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
Блок 2						
2. Культура України героїчної доби (XIV – XVIII ст.)						
7	Тема 6. Українська культура XIV – середини XVII ст. (Литовсько-польська доба)	Лекція (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,!6,17,18	1.Українські гуманісти 2.Особливості української ренесансної культури	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
9	Тема 7. Українська барокова культура	Лекція (2 години) Семінар (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,!6,17,18	1.Українські козацькі літописи 2.Роль козацтва в розвитку української барокової культури	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
Блок 3.						
Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII ст. – початок XX ст.)						

9	Тема 8. Українська культура в першій половині XIX ст	Лекція (2 години) Семінар (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,!6,17,18	.Особливості романтизму як художнього стилю 2.Наукова діяльність М. Максимовича	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
7	Тема 9. Українська культура в другій половині XIX ст	Лекція (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,!6,17,18	1.Культурницька діяльність громад 2.Критичний реалізм як художній стиль	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
7	Тема 10. Особливості та основні тенденції розвитку української культури на початку XX ст.	Лекція (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,!6,17,18	1.Театр корифеїв 2.Діяльність М. Лисенка	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
9	Тема 11. Культурне будівництво в період Української революції 1917 – 1921 рр.	Лекція (2 години) Семінар (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,!6,17,18	1.Українізація освіти за часів Української Центральної Ради 2.Наукова діяльність М. Грушевського	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7	Тема 12. Культура України у 1920 – 1930-х рр.	Лекція (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,!6,17,18	1. Розстріляне Відродження 2.Творча діяльність О. Довженка	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)	
7	Тема 13. Українська культура в умовах Другої світової війни та відбудови	Лекція (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,!6,17,18	1.Розвиток освіти в Україні за часів окупації 2.Образотворче мистецтво часів Другої світової війни	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)	
9	Тема 14. Культура в 1950- 1980-ті рр.	Лекція (2 години) Семінар (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,!6,17,18	1.Українська література часів «відлиги» 2.Кінематографічна діяльність С. Параджанова	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)	
10	Тема 15. Українська культура в умовах незалежності	Лекція (2 години) Семінар (2 години) Самостійна робота	5,7,9,12,14,!6,17,18	1.Розвиток української естради 2.Творчість Л. Костенко	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)	

		(6 г)					
--	--	-------	--	--	--	--	--

7. 2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1 Вступ до курсу	<ol style="list-style-type: none"> 1.Предмет, завдання курсу 2.Концептуальні підходи щодо визначення категорії «культура»: її сутності, функцій та структури. 3. Поняття світової та національної культури. 4. Періодизація, джерельна база, методологічні принципи вивчення історії української культури.
Тема 2. .Культура стародавнього населення України в первісну добу	<ol style="list-style-type: none"> 1.Культурні здобутки в епоху палеоліту 2.Досягнення мезоліту 3.Неолітична революція 4.Трипільська культура
Тема 3. Культура кочових народів та населення античних держав Північного Причорномор'я	<ol style="list-style-type: none"> 1.Культура народів Кіммерії, Скіфії і Сарматії. 2.Антична культура полісів Північного Причорномор'я.
Тема 4 Культура Київської Русі	<ol style="list-style-type: none"> 1.Соціально – історичні умови становлення і розвитку культури 2.Мова, писемність, освіта, наука 3.Література і фольклоро 4.Архітектура. 5.Живопис та декоративно-прикладне мистецтво
Тема 5. Українська культура XIV – середини XVII ст. (Литовсько-польська доба	<ol style="list-style-type: none"> 1.Національно-культурні процеси й духовне життя в Україні у XIV – XV ст. 2. Культура України в XVI – першій половині XVII ст.
Тема 6. Українська барокова культура	<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-історичні умови становлення і розвитку культури др. полов. XVII-XVIII ст. 2. Освіта та наука.

	<ul style="list-style-type: none"> 3. Література, усна народна творчість, музика і театр. 4. Архітектура і живопис.
Тема 7. Українська культура в першій половині XX ст	<ul style="list-style-type: none"> 1. Освіта та наука. 2. Література, усна народна творчість, музика і театр. 3. Архітектура і живопис.
Тема 8. Українська культура в першій половині XIX ст	<ul style="list-style-type: none"> 1. Освіта та наука. 2. Література, усна народна творчість, музика і театр. 3. Архітектура і живопис.
Тема 9. Українська культура в другій половині XIX ст	<ul style="list-style-type: none"> 1. Освіта та наука. 2. Література, усна народна творчість, музика і театр. 3. Архітектура і живопис.
Тема 10 Особливості та основні тенденції розвитку української культури на початку XX ст.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Освіта та наука. 2. Література, усна народна творчість, музика і театр. 3. Архітектура і живопис.
Тема 11. Культурне будівництво в період Української революції 1917 – 1921 рр.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Культурні заходи часів Центральної Ради 2. Культурна політика Гетьманату, 3. Директорії УНР.
Тема 12. Культура України у 1920 – 1930-х рр	<ul style="list-style-type: none"> 1. Соціально – історичні умови становлення і розвитку української культури. 2. Особливості національно-культурного будівництва в 1920-ті рр. 3. Стан культури в Україні у 1930-ті рр
Тема 13. Українська культура в умовах Другої світової війни та відбудови	<ul style="list-style-type: none"> 1. Процес радянзації і розвиток культури західноукраїнських земель. 2. Початок війни. Мобілізація духовних сил народу 3. Наука і освіта України у часи війни. 4. Література і мистецтво у солдатській шинелі.
Тема 14. Культура в 1950-1980-ті рр.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Культурне життя України в другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. 2. Українська культура за доби хрущовської «відлиги». 3. Особливості культурного розвитку України в 1970-1980-х рр.
Тема 15. Українська культура	<ul style="list-style-type: none"> 1. Культурне життя в Україні в умовах соціально-економічних трансформацій 90-х років XX ст.

в умовах незалежності	2. Проблеми культурного розвитку українського суспільства в умовах поглиблення глобалізації на початку XXI ст.
-----------------------	--

7.3 СХЕМА КУРСУ (СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ)

Тема семінарського заняття	Зміст семінарського заняття
Тема 1. Культура кочових народів та населення античних держав Північного Причорномор'я	1. Культура народів Кіммерії, Скіфії і Сарматії. 2. Антична культура полісів Північного Причорномор'я.
Тема 2. Культура Київської Русі	1. Соціально – історичні умови становлення і розвитку культури 2. Мова, писемність, освіта, наука 3. Література і фольклор 4. Архітектура. 5. Живопис та декоративно-прикладне мистецтво
Тема 3. Українська барокова культура	1. Соціально-історичні умови становлення і розвитку культури др. полов. XVII-XVIII ст. 2. Освіта та наука. 3. Література, усна народна творчість, музика і театр. 4. Архітектура і живопис.
Тема 4. Українська культура в першій половині XIX ст	1. Освіта та наука. 2. Література, усна народна творчість, музика і театр. 3. Архітектура і живопис.
Тема 5. Культурне будівництво в період Української революції 1917 – 1921 рр.	1. Культурні заходи часів Центральної Ради 2. Культурна політика Гетьманату, 3. Директорії УНР.
Тема 6. Культура в 1950-1980-ті рр.	1. Культурне життя України в другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. 2. Українська культура за доби хрущовської «відлиги». 3. Особливості культурного розвитку України в 1970-1980-х рр.
Тема 7. Українська культура в умовах незалежності	1. Культурне життя в Україні в умовах соціально-економічних трансформацій 90-х років XX ст. 2. Проблеми культурного розвитку українського суспільства в умовах

	поглиблення глобалізації на початку XXI ст.
7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)	
Тема 1. Вступ до курсу	<ol style="list-style-type: none"> 1.Предмет, завдання курсу 2.Концептуальні підходи щодо визначення категорії «культура»: її сутності, функцій та структури. 3. Поняття світової та національної культури. 4. Періодизація, джерельна база, методологічні принципи вивчення історії української культури.
Тема 2. Культура стародавнього населення України в первісну добу	<ol style="list-style-type: none"> 1.Культурні здобутки в епоху палеоліту 2.Досягнення мезоліту 3.Неолітична революція 4.Трипільська культура
Тема 3. Культура кочових народів та населення античних держав Північного Причорномор'я	<ol style="list-style-type: none"> 1.Культура народів Кіммерії, Скіфії і Сарматії. 2.Антична культура полісів Північного Причорномор'я.
Тема 4 Культура Київської Русі	<ol style="list-style-type: none"> 1.Соціально – історичні умови становлення і розвитку культури 2.Мова, писемність, освіта, наука 3.Література і фольклоро 4.Архітектура. 5.Живопис та декоративно-прикладне мистецтво
Тема 5. Культура Галицько-Волинського князівства	<ol style="list-style-type: none"> 1.Особливості культури Галицько-Волинського князівства 2.Архітектура 3.Образотворче мистецтво
Тема 6. Українська культура XIV – середини XVII ст. (Литовсько-польська доба)	<ol style="list-style-type: none"> 1.Національно-культурні процеси й духовне життя в Україні у XIV – XV ст. 2. Культура України в XVI – першій половині XVII ст.
Тема 7. Українська барокова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-історичні умови становлення і розвитку культури др. полов.

культура	XVII-XVIII ст. 2. Освіта та наука. 3. Література, усна народна творчість, музика і театр. 4. Архітектура і живопис.
Тема 8. Українська культура в першій половині XIX ст	1. Освіта та наука. 2. Література, усна народна творчість, музика і театр. 3. Архітектура і живопис.
Тема 9. Українська культура в першій половині XIX ст	1. Освіта та наука. 2. Література, усна народна творчість, музика і театр. 3. Архітектура і живопис.
Тема 10. Українська культура в другій половині XIX ст	1. Освіта та наука. 2. Література, усна народна творчість, музика і театр. 3. Архітектура і живопис.
Тема 11 Особливості та основні тенденції розвитку української культури на початку XX ст.	1. Освіта та наука. 2. Література, усна народна творчість, музика і театр. 3. Архітектура і живопис.
Тема 12. Культурне будівництво в період Української революції 1917 – 1921 рр.	1. Культурні заходи часів Центральної Ради 2. Культурна політика Гетьманату, 3. Культурна політика Директорії УНР.
Тема 13. Культура України у 1920 – 1930-х рр	1. Соціально – історичні умови становлення і розвитку української культури. 2. Особливості національно-культурного будівництва в 1920-ті рр. 3. Стан культури в Україні у 1930-ті рр
Тема 14 .Українська культура в умовах Другої світової війни та відбудови	1. Процес радянзації і розвиток культури західноукраїнських земель. 2. Початок війни. Мобілізація духовних сил народу 3. Наука і освіта України у часи війни. 4. Література і мистецтво у солдатській шинелі.
Тема 15. Культура в 1950-1980-ті рр.	1. Культурне життя України в другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр.

	2. Українська культура за доби хрущовської «відлиги». 3. Особливості культурного розвитку України в 1970-1980-х рр.
Тема 16. Українська культура в умовах незалежності	1. Культурне життя в Україні в умовах соціально-економічних трансформацій 90-х років ХХ ст. 2. Проблеми культурного розвитку українського суспільства в умовах поглиблення глобалізації на початку ХХІ ст.

8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Види контролю: поточний, періодичний, підсумковий (семестровий).

Методи, які будуть використані для оцінювання результатів навчання:

- усний;
- письмовий (періодичний контроль (контрольні роботи));
- тестовий контроль;
- практична перевірка під час семінарських занять;
- контроль виконання завдань самостійної роботи (реферати, есе, презентації тощо);
- підсумковий (семестровий) – залік.

Періодичний контроль складається з двох контрольних робіт (перший та другий періодичний контроль у 2 семестрі). Контрольна робота включає тестові завдання та відповіді на два теоретичні питання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань (під час семінарських занять), контролю виконання завдань самостійної роботи (есе, презентації), періодичного контролю, заліку, екзамену. За результатами суми двох періодичних контрольних робіт, оцінки за поточний контроль та екзаменаційної оцінки виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

Загальна система оцінювання курсу здійснюється згідно з Положенням про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького №34/01-05 від 28. 10.2019 р.

Критерії оцінювання поточного контролю на семінарських заняттях (усне, письмове опитування):

«5» – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати відомостями.

«4» – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки

вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, може допускати окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати відомостями.

«3» – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час формулювання висновків.

«2» – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

Критерії оцінювання періодичного контролю

Контрольна робота включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання. Максимальна кількість балів – 30.

Десять тестових завдань по 1 балу – 10 балів.

Два розгорнуті питання по 10 балів.

Розгорнуті, правильні відповіді на 2 завдання оцінюються за 10-бальною шкалою.

10-9 балів: здобувач дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми. Спроможний мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу.

8-7 балів: здобувач правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння теми, але ще не зовсім правильно може використати знання на практиці. Має незначні помилки у викладі матеріалу.

6-5 бали: здобувач недостатньо орієнтується в матеріалі, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал; не дає вичерпної відповіді на контенті питання.

4-3 бали: здобувач допускає суттєві помилки у викладі матеріалу, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні.

1-2 балів: здобувач не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів: відповідь відсутня

Критерії оцінювання підсумкового (семестрового) контролю

Підсумковий контроль відбувається у формі заліку.

9. Рекомендована література

Основна література

1. Академічне релігієзнавство : Підручник для вузів / за ред. А. М. Колодного. – К. : Світ знань, 2000. – 862 с.
2. Александрович В. Мистецтво Галицько–Волинської держави / В. Александрович. – Львів : НАНУ, 1999. – 132 с.
3. Бокань В. Історія культури України: Навч. посібник / В. Бокань, Л. Польовий. – К. : МАУП, 2002. – 256 с.
4. Висоцький О. Ю. Історія української культури : Навч. посібник / О. Ю. Висоцький. – Дніпропетровськ : НМетАУ, 2009. – 130 с.
5. Горський В. С. Історія української філософії: Курс лекцій / В. С. Горський. – К. : Наукова думка, 1996. – 286 с.
6. Грицак Я. Нариси історії України. Формування модерної української нації / Я. Грицак. – К. : Генеза, 2000. – 360 с.
7. Історія релігії в Україні : Навч. посібник / за ред. А. М. Колодного, П. Л. Яроцького. – К. : Т-во «Знання», 1999. – 735 с.
8. Історія світової та української культури : Підручник / В. А. Гречко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. – К. : Літера, 2002. – 463 с.
9. Історія української культури / За загал. ред. І. Крип'якевича. – К. : Либідь, 2002. – 656 с.
10. Історія української культури / За ред. О. Павлова. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.
11. Історія української та зарубіжної культури / за ред. С. М. Клапчука, В. Ф. Остафійчука. – К. : Знання, 2002. – 351 с.
12. Історія української культури у 5-ти т. Т. 1. Історія культури давнього населення України / Ю. С. Асєєв, В. Д. Баран, І. А. Баранов. – К. : Наукова думка, 2001. – 1134 с.
13. Історія української культури у 5-ти т. Т. 2. Українська культура XIII – першої половини XVII ст. / В. С. Александрович, В. Г. Балушок, М. Б. Боянівська. – К. : Наукова думка, 2001. – 846 с.
14. Історія української культури у 5-ти т. Т. 3. Українська культура другої половини XVII – XVIII ст. / В. С. Александрович, В. Й. Борисенко, Т. М. Виврот. – К. : Наукова думка, 2003. – 1246 с.
15. Історія української культури у 5-ти т. Т. 4. Кн. 1. Українська культура XIX ст. / А. Ф. Артюх, В. Г. Балушок, Г. Б. Бондаренко. – К. : Наукова думка, 2008. – 1008 с.
16. Історія української культури у 5-ти т. Т. 4. Кн. 2. Українська культура XIX ст. / А. Ф. Артюх, В. Г. Балушок, Г. Б. Бондаренко. – К. : Наукова думка, 2005. – 1294 с.
17. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура : Підручник / М. В. Кордон. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 584 с.
18. Культура і побут населення України: Навч. посібник / за ред. В. І. Наулко, Л. Ф. Артюх. – К. : Либідь, 1993. – 288 с.
19. Культурологія : Навч. посібник / за ред. Т. Б. Гриценко, С. П. Гриценко, А. Ю. Кондратюк. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 392 с.
20. Культурологія : теорія та історія культури : Навч. посібник / за ред. І. І. Тюрменко, О. Д. Горбула. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 368 с.
21. Культурологія : українська та зарубіжна культура. Навч. посібник / І. Зязюн, В. Семашко та ін. ; Ред. М. М. Закович. – К. : Знання, 2007. – 567 с.
22. Лекції з історії світової та вітчизняної культури : Навч. посібник / За ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. – Львів : Світ, 2005. – 568 с.
23. Мистецтво України: Біографічний довідник / За ред. А. В. Кудрицького. – К. : Укр. енцикл., 1997. – 700 с.
24. Попович М. Нарис історії культури України / М. Попович. – К. : «АтрЕк», 1998. – 728 с.

25. Українська і зарубіжна культура. Навч. посібник / Під. заг. ред. К. В. Заблоцької. – Донецьк : Східний видавничий дім, 2001. – 372 с.
26. Українська культура : Історія і сучасність : Навч. посібник / С. О. Черепанова, В. Г. Скотний, І. В. Бичко та ін. – Львів : Світ, 1994. – 455 с.
27. Українська культура в європейському контексті / Ю. П. Богущий. – К. : Знання, 2007. – 680 с.
28. Шевченко І. Україна між Сходом і Заходом. Нариси з історії культури до початку XVIII століття / І. Шевченко. – Львів : Інститут Історії Церкви Львівської Богословської Академії 2001. – 250 с.
29. Шейко В. М. Історія української культури : Навч. посібник / В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. – К. : Кондор, 2006. – 264 с.

Допоміжна література

1. БАГАЛІЙ Д. УКРАЇНСЬКИЙ МАНДРОВАНІЙ ФІЛОСОФ ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА / Д. БАГАЛІЙ. – К. : ОРІЙ, 1992. – 472 С.
2. БІЛЕЦЬКИЙ П. О. УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII – XVIII СТОЛІТЬ / П. О. БІЛЕЦЬКИЙ. – К. : МИСТЕЦТВО, 1981. – 159 С.
3. ВЕСЕЛОВСЬКА Г. І. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТРАЛЬНИЙ АВАНГАРД / Г. І. ВЕСЕЛОВСЬКА. – К. : ФЕНІКС, 2010. – 368 С.
4. ГРАБОВИЧ Г. ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ : ДОСЛІДЖЕННЯ, ЕСІЇ, ПОЛЕМІКА. – К. : КРИТИКА, 2003. – 631 С.
5. ГРИЦАК Я. ПРОРОК У СВОЇЙ ВІТЧИЗНІ. ФРАНКО ТА ЙОГО СПІЛЬНОТА (1856 – 1886) / Я. ГРИЦАК. – К. : КРИТИКА, 2006. – 632 С.
6. ГУСЄВ В. І. ФІЛОСОФІЯ ДОБИ ВІДРОДЖЕННЯ / В. І. ГУСЄВ. – К. : УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ», 1993. – 91 С.
7. ДАШКЕВИЧ Я. НАЦІОНАЛЬНА САМОСВІДОМІСТЬ УКРАЇНЦІВ НА ЗЛАМІ XVI-XVII СТ. / Я. ДАШКЕВИЧ. // СУЧАСНІСТЬ. – 1992. – № 3. – С.65-74.
8. ДВОРНІК Ф. СЛОВ'ЯНИ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ІСТОРІЇ ТА ЦИВІЛІЗАЦІЇ / Ф. ДВОРНІК. – К. : ДУХ І ЛІТЕРА, 2000. – 528 С.
9. ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ТРИПІЛЬСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ : У 2 ТОМАХ. Т.1. / ЗА РЕД. М. Ю. ВІДЕЙКА. – К. : УКРПОЛІГРАФМЕДІА, 2004. – 703 С.
10. ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ТРИПІЛЬСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ : У 2 ТОМАХ. Т.2. / ЗА РЕД. М. Ю. ВІДЕЙКА. – К. : УКРПОЛІГРАФМЕДІА, 2004. – 656 С.
11. ЄРМАКОВА Н. БЕРЕЗІЛЬСЬКА КУЛЬТУРА: ІСТОРІЯ, ДОСВІД / Н. ЄРМАКОВА. – К. : ФЕНІКС, 2012. – 512 С.
12. ЗАБУЖКО О. NOTRE DAME D'UKRAINE : УКРАЇНКА В КОНФЛІКТІ МІФОЛОГІЙ / О. ЗАБУЖКО. – К. : ФАКТ, 2007. – 640 С.
13. ЗАБУЖКО О. ФІЛОСОФІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КОНТЕКСТ : ФРАНКІВСЬКИЙ ПЕРІОД / О. ЗАБУЖКО. – К. : ФАКТ, 2009. – 156 С.
14. ЗАБУЖКО О. С. ШЕВЧЕНКІВ МІФ УКРАЇНИ. СПРОБА ФІЛОСОФСЬКОГО АНАЛІЗУ / О. ЗАБУЖКО. – К. : ФАКТ, 2009. – 160 С.
15. ЗАЛІЗНЯК Л. Л. ПЕРВІСНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ / Л. Л. ЗАЛІЗНЯК. – К. : ВИЩА ШКОЛА, 1999. – 264 С.
16. ЗУБАВІНА І. Б. КІНЕМАТОГРАФ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ: ТЕНДЕНЦІЇ, ФІЛЬМИ, ПОСТАТІ / І. Б. ЗУБАВІНА. – К. : ФЕНІКС, 2007. – 296 С.
17. ЗУБАР В. АНТИЧНИЙ СВІТ ПІВНІЧНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я / В. ЗУБАР, Е. ЛІНЬОВА, Н. СОН. – К. : ВИД-ВО ІМ. О. ТЕЛІГИ, 1999. – 320 С.

18. ЗУБАРЬ В. М. БОГИ И ГЕРОИ АНТИЧНОГО ХЕРСОНЕСА / В. М. ЗУБАР. – К. : ИЗД. ДОМ «СТИЛОС», 2005. – 188 С.
19. ІВАНОВА Л. Г. УКРАЇНА МІЖ СХОДОМ І ЗАХОДОМ – ДО ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕЇ В УКРАЇНСЬКІЙ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІЙ ДУМЦІ В КОНТЕКСТІ СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОГО РОЗВИТКУ (І ПОЛОВИНА ХІХ СТ.) / Л. Г. ІВАНОВА. – К. : НПУ ІМ. М. ДРАГОМАНОВА, 2007. – 136 С.
20. ІСАЄВИЧ Я. УКРАЇНСЬКЕ КНИГОВИДАННЯ: ВИТОКИ, РОЗВИТОК, ПРОБЛЕМИ / Я. ІСАЄВИЧ. – ЛЬВІВ : ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА ІМ. І. КРИП'ЯКЕВИЧА НАН УКРАЇНИ, 2002. – 520 С.
21. КАРПОВ А. В. ЯЗЫЧЕСТВО, ХРИСТИАНСТВО, ДВОВЕРИЕ : РЕЛИГИОЗНАЯ ЖИЗНЬ ДРЕВНЕЙ РУСИ В ІХ – ХІ ВЕКАХ / А. В. КАРПОВ. – СПБ. : АЛАТЕЯ, 2008. – 184 С.
22. КЛИМОВ В. ФЕНОМЕН ПЕТРА МОГИЛИ (БІОГРАФІЯ. ДІЯЛЬНІСТЬ. ПОЗИЦІЯ) / В. КЛИМОВ, А. КОЛОДНИЙ, А. ЖУКОВСЬКИЙ ТА ІН. – К. : ДНІПРО, 1996. – 270 С.
23. КОГУТ З. РОСІЙСЬКИЙ ЦЕНТРАЛІЗМ І УКРАЇНСЬКА АВТОНОМІЯ: ЛІКВІДАЦІЯ ГЕТЬМАНЩИНИ, 1760 – 1830 / З. КОГУТ. – К. : ОСНОВИ, 1996. – 317 С.
24. КРВАВИЧ Д. П. УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО. – Т. 1. / Д. П. КРВАВИЧ, В. А. ОВСІЙЧУК, С. О. ЧЕРЕПАНОВА. – ЛЬВІВ : СВІТ, 2004. – 256 С.
25. КРВАВИЧ Д. П. УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО. – Т. 2. / Д. П. КРВАВИЧ, В. А. ОВСІЙЧУК, С. О. ЧЕРЕПАНОВА. – ЛЬВІВ.: СВІТ, 2004. – 268 С.
26. КРВАВИЧ Д. П. УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО. – Т. 3. / Д. П. КРВАВИЧ, В. А. ОВСІЙЧУК, С. О. ЧЕРЕПАНОВА. – ЛЬВІВ.: СВІТ, 2005. – 286 С.
27. КРИЖИЦЬКИЙ С. Д. АНТИЧНІ МІСТА ДЕРЖАВИ ПІВНІЧНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я / С. Д. КРИЖИЦЬКИЙ, В. М. ЗУБАР, А. С. РУСЯЄВА. – К. : ВИД. ДІМ "АЛЬТЕРНАТИВИ", 1998. – 352 С.
28. ЛИТВИНОВ В. РЕНЕСАНСНИЙ ГУМАНІЗМ В УКРАЇНІ / В. ЛИТВИНОВ. – К. : ВИД-ВО СОЛОМІЇ ПАВЛИЧКО «ОСНОВИ», 2000. – 472 С.
29. ЛОВМЯНСКИЙ Г. РЕЛИГИЯ СЛАВЯН И ЕЁ УПАДОК / Г. ЛОВМЯНСКИЙ. – СПБ. : АКАДЕМИЧЕСКИЙ ПРОЕКТ, 2003. – 512 С.
30. МАКАРОВ А. СВІТЛО УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО / А. МАКАРОВ. – К. : «МИСТЕЦТВО», 1994. – 247 С.
31. МАЛАНЮК Є. НАРИСИ З ІСТОРІЇ НАШОЇ КУЛЬТУРИ / Є. МАЛАНЮК. – К. : АТ «ОБЕРЕГИ», 1992. – 80 С.
32. МОРЕНЕЦЬ В. П. НАЦІОНАЛЬНІ ШЛЯХИ ПОЕТИЧНОГО МОДЕРНУ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.: УКРАЇНА І ПОЛЬЩА : МОНОГРАФІЯ / В. П. МОРЕНЕЦЬ. – К. : ОСНОВИ, 2002. – 327 С.
33. НАЄНКО М. К. ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА УКРАЇНИ : ВІД МІФІВ ДО МОДЕРНОЇ РЕАЛЬНОСТІ. – К. : ПРОСВІТА, 2008. – 1063 С.
34. НАРИСИ З ІСТОРІЇ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ ХХ СТОЛІТТЯ / РЕДКОЛ. : В. СИДОРЕНКО (ГОЛОВА) ТА ІН. – К. : ІНТЕРТЕХНОЛОГІЯ, 2006. – 1054 С.
35. НЕЧУЙ-ЛЕВИЦЬКИЙ І. СВІТОГЛЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ. ЕСКІЗ УКРАЇНСЬКОЇ МІФОЛОГІЇ / І. НЕЧУЙ-ЛЕВИЦЬКИЙ. – К. : АТ «ОБЕРЕГИ», 2003. – 144 С.
36. ОГІЄНКО І. І. ДОХРИСТИЯНСЬКІ ВІРУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ / І. І. ОГІЄНКО. – К. : АТ «ОБЕРЕГИ», 1992. – 424 С.

37. ОГІЄНКО І. І. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ДРУКАРСТВА / І. І. ОГІЄНКО. – К. : ЛИБІДЬ, 1994. – 448 С.
38. ОГІЄНКО І. УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА / І. І. ОГІЄНКО. – К. : АБРИС, 1991. – 272 С.
39. ПАВЛИЧКО С. ДИСКУРС МОДЕРНІЗМУ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ / С. ПАВЛИЧКО. – К. : ЛИБІДЬ, 1999. – 448 С.
40. ПРОТАС М. О. УКРАЇНСЬКА СКУЛЬПТУРА ХХ СТОЛІТТЯ / М. О. ПРОТАС. – К. : ІНТЕРТЕХНОЛОГІЯ, 2006. – 278 С.
41. РАЕВСКИЙ Д. С. МИР СКИФСКОЙ КУЛЬТУРЫ / Д. С. РАЕВСКИЙ. – М. : ЯЗЫКИ СЛАВЯНСКИХ КУЛЬТУР, 2006. – 600 С.
42. РЕПРЕСОВАНЕ «ВІДРОДЖЕННЯ» / УПОРЯД. О. І. СИДОРЕНКО, Д. В. ТАБАЧНИК. – К. : УКРАЇНА, 1993. – 399 С.
43. РОГОТЧЕНКО О. О. СОЦІАЛІСТИЧНИЙ РЕАЛІЗМ І ТОТАЛІТАРИЗМ / О. О. РОГОТЧЕНКО. – К. : ФЕНІКС, 2007. – 608 С.
44. САМОЙЛОВИЧ В. П. НАРОДНА АРХІТЕКТУРА УКРАЇНИ В ІЛЮСТРАЦІЯХ / В. П. САМОЙЛОВИЧ. – К. : АБРИС, 1999. – 281 С.
45. САРБЕЙ В. Г. НАЦІОНАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ / В. Г. САРБЕЙ. – К. : ВИД. ДІМ «АЛЬТЕРНАТИВИ», 1999. – 336 С.
46. СИДОРЕНКО В. Д. ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ВІД АВАНГАРДНИХ ЗРУШЕНЬ ДО НОВІТНІХ СПРЯМУВАНЬ : РОЗВИТОК ВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ ХХ – ХХІ СТОЛІТЬ / В. Д. СИДОРЕНКО. – К. : ВХ[СТУДІО], 2008. – 188 С.
47. СКРЖИНСКАЯ М. В. ДРЕВНЕГРЕЧЕСКИЕ ПРАЗДНИКИ В ЭЛЛАДЕ И СЕВЕРНОМ ПРИЧЕРНОМОРЬЕ / М. В. СКРЖИНСКАЯ. – К. : ИНСТИТУТ ИСТОРИИ УКРАИНЫ НАН УКРАИНЫ, 2009. – 363 С.
48. СТЕПОВИК Д. В. УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТОЛІТТЯ / Д. В. СТЕПОВИК. – К. : МИСТЕЦТВО, 1982. – 191 С.
49. ТОЛОЧКО О. П. КИЇВСЬКА РУСЬ / О. П. ТОЛОЧКО, П. П. ТОЛОЧКО. – К. : ВИД-ВО «АЛЬТЕРНАТИВА», 1998. – 352 С.
50. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ХІV – ХVІ СТ. – К.: «НАУКОВА ДУМКА», 1988. – 600 С.
51. УКРАЇНСЬКИЙ АВАНГАРД 1910-1930 РОКІВ [ІЗОМАТЕРІАЛ] : АЛЬБОМ / АВТОР І УПОРЯД. Д. О. ГОРБАЧОВ. – К. : МИСТЕЦТВО, 1996. – 400 С.
52. УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС ХІХ — ПОЧАТКУ ХХ СТ. : АЛЬБОМ. – ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ : ГАЛЕРЕЯ, 2005. – 272 С.
53. УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС ХХ – ПОЧ. ХХІ СТ. : АЛЬБОМ. – ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ : ГАЛЕРЕЯ, К. : АРТАНІЯ НОВА, 2006. – 304 С.
54. УКРАЇНСЬКИЙ ІКОНОПИС ХІІ—ХІХ СТ. З КОЛЕКЦІЇ НХМУ. АЛЬБОМ. – ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ : ГАЛЕРЕЯ, 2005. – 256 С.
55. УКРАЇНСЬКИЙ МОДЕРНІЗМ 1910-1930 : АЛЬБОМ. – ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ : ГАЛЕРЕЯ, 2006. – 288 С.
56. УКРАЇНСЬКИЙ ПОРТРЕТ ХVІ – ХVІІІ СТ.: АЛЬБОМ. – ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ : ГАЛЕРЕЯ, 2006. – 355 С.
57. УМАНЦЕВ Ф. С. МИСТЕЦТВО ДАВНЬОЇ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНИЙ НАРИС / Ф. С. УМАНЦЕВ. – К. : ЛИБІДЬ, 2002. – 328 С.
58. ФЕДІВ Ю. А. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ / Ю. А. ФЕДІВ, Н. Г. МОЗКОВА. – К. : УКРАЇНА, 2001. – 510 С.
59. ФІГОЛЬ М. МИСТЕЦТВО СТАРОДАВНЬОГО ГАЛИЧА / М. ФІГОЛЬ. – К. : МИСТЕЦТВО, 1997. – 224 С.
60. ЧИЖЕВСЬКИЙ Д. І. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ / Д. І. ЧИЖЕВСЬКИЙ. – К. : ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР «АКАДЕМІЯ», 2003. – 568 С.
61. ЧИЖЕВСЬКИЙ Д. НАРИСИ З ІСТОРІЇ ФІЛОСОФІЇ НА УКРАЇНІ / Д. ЧИЖЕВСЬКИЙ. – К. : ВИД-ВО "ОРІЙ", 1992. – 230 С.
62. ЧИЖЕВСЬКИЙ Д. І. ФІЛОСОФІЯ Г. С. СКОВОРОДИ / Д. І. ЧИЖЕВСЬКИЙ. – ХАРКІВ : ПРАПОР, 2004. – 272 С.
63. ЧМИХОВ М. О. ДАВНЯ КУЛЬТУРА: НАВЧ. ПОСІБНИК / М. О. ЧМИХОВ. – К. : ЛИБІДЬ, 1992. – 228 С.

64. ЩЕРБАК В. О. УКРАЇНСЬКЕ КОЗАЦТВО: ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО СТАНУ. ДРУГА ПОЛОВИНА XV – СЕРЕДИНА XVII СТ. / В. О. ЩЕРБАК. – К. : ВИДАВНИЧИЙ ДІМ "КМ АСАДЕМІА", 2000. – 300 С.
65. ЯКОВЕНКО Н. НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНИ З НАЙДАВНІШИХ ЧАСІВ ДО КІНЦЯ XVIII СТ. / Н. ЯКОВЕНКО. – К. : ГЕНЕЗА, 1997. – 312 С.
66. ЯКОВЕНКО Н. ПАРАЛЕЛЬНИЙ СВІТ. ДОСЛІДЖЕННЯ З ІСТОРІЇ УЯВЛЕНЬ ТА ІДЕЙ В УКРАЇНІ XVI – XVII СТ. / Н. ЯКОВЕНКО. – К. : КРИТИКА, 2002. – 416 С.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

- <http://izbornyk.org.ua/> – бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України.
- <http://poetry.uazone.net/> – бібліотека української поезії
- <http://elib.nplu.org/> – бібліотека «Культура України»
- <http://mari.kiev.ua/> – Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України
- <http://etnolog.org.ua/> – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ
- <http://k-ua.net/> – сайт «Культура України».
- http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека